

Telefon štev. 3040.

VOJNI INVALID

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
OBLASTNEGA ODBORA V LJUBLJANI

Listizhajavsakega 1.
v mesecu. Posamez-
na številka 1 Din. —
Naročnina mesečno
1 Din. Rokopisi se ne
vračajo Nefrankira-
na pisma se ne spre-
jemajo. — Uredni-
štvo in upravištvo
v Ljubljani. — Št.
Peterska vojašnica.
Telefon štev. 3040.

Spomenica

ki jo je sestavil Oblastni odbor udruženja vojnih invalidov za dravsko banovino v Ljubljani

na zahtevo

vseh svojih organizacij in članstva, ter vršečih se rednih skupščin.

Poprava invalidskega zakona je nujno, neodložljivo vprašanje zase, kar želimo in z dokazi utemeljemo. Vendar pa obstojajo vzroki, katere vporabljajo invalidska sodišča proti pravicam vojnih žrtev, kakoršnjih invalidski zakon ne vsebuje, ali določa popolnoma v drugem smislu.

Primorani smo naprositi g. ministra socialne politike in narodnega zdravja, da blagovoli posebno naredbo ali z navodili za invalidska sodišča odpraviti taka nepravilna tolmačenja, ki jemljejo vojnim žrtvam čisto neopravičeno njihove tako potrebne pravice.

Vprašanja so sledeča:

1. Ako so invalidi kaznovani vsled primerov po § 42 invalidskega zakona?

Opažamo, da invalidsko sodišče napako tolmači, kaj je »robija ali zatočenje«?

In sicer smatra vsako večjo, pred drugoinstančnim sodiščem izrečeno kazn, ki je imela po prejšnjih starih kazenskih zakonih značaj »pregreška« in ne samo »prestopka« za robijo ali zatočenje.

Vendar pa nov kazenski zakonik kraljevine Jugoslavije določa v § 37 in 38, katere kazni je smatrati za robijo ali zatočenje in sicer nikdar krajše od enega leta.

Veliko invalidov zaprosi v smislu tega kazenskega zakonika za izbris kazni, ki se jim pod pogojem § 90 kaz. zakonika dovoli? Po določilih tega zakonika so jim odpuščene vse posledice in taki invalidi postanejo zopet neomadeževani. Invalidsko sodišče pa jemlje kljub temu v poštev dejstvo, da so bili dotični vendar kaznovani, čeprav jim je bila kazn izbrisana? Tako tolmačenje je protizakonito in nelogično.

Popolnoma nepojmljivo je, kako se more smatrati sodna kazn pred onesposobljenjem ali smrtjo za posledico, ker se vendar ne more človeku pred vojno ničesar naložiti ali predvideti dokler sploh ne spada pod invalidski zakon. Sicer pa invalidski zakon sam pravi: »Ako bo (je) invalid kaznovan! — Vendar pa jemlje invalidsko sodišče take poprejšnje kazni v poštev. Tudi jemlje v poštev denarne kazni kljub temu, da invalidski zakon izrecno vpoštevata samo zaporne kazni? Zato prosimo, da se blagovoli izdati naredba invalidskim sodiščem, da:

a) vpoštevajo kot robijo ali zatočenje le one kazni, ki se morejo smatrati kot take po § 37 in 38 novega kazenskega zakonika;

b) ne smejo vpoštevati izbrisanih kazni;

c) ne smejo vpoštevati kazni pred onesposobljenjem, smrtjo ali pogrešenjem;

d) ne smejo vpoštevati denarnih kazni.

2. Ako je bil padli ali umrli in pogrešani mož ali oče rojen in pristojen v kraju, ki spada danes pod teritorij druge države, vdova ali deca pa je potom opcije pridobila jugoslovensko državljanstvo? Invalidsko sodišče odbije pravice z motivacijo, da pokojni mož ni bil tukajšnji državljan.

Ker je logično in zakonito, da z državljanstvom pridobi vsakdo vse pravice in dolžnosti je jasno tudi, da taki vdovi ali deci pripada zaščita pri nas, ker je kot naši državljan ne morejo iskati v tujini.

Prosimo, da se blagovoli ta pravica ugotoviti kot zakonita.

3. Invalida-bolnika se sploh v nobenem slučaju ne priznava za zaščiteneega?

Invalidski zakon priznava v § 4 izrecno rane, poškodbe ali pohabe ako jih dobi kot bojniki? Tudi v § 1 priznava zaščito rodbinam umrlih med vojno ako so umrli za poškodbami ali boleznimi? Ako se dokaže, da je bil bolnik (borec) v fronti in ima dokaz vojne bolnice za dobljeno bolezen, gre takemu invalidu priznanje zaščite. Dogaja pa se, da mu že pregledna komisija briše procenete in ga sploh ne pregleda. V vsakem slučaju gre zaščita družini ne glede na to, vsled kake vojne poškodbe je mož ali oče kot vojak umrl. (§ 1.)

Prizadeti itak dokaže in obrazloži iz kakega vzroka (vojne operacije) se je pojavila bolezen, ko je bil borec? Treba je, da blagovoli ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja natančno določiti in obrazložiti invalidskim sodiščem:

a) da je invalid-bolnik borec tudi popolnoma zaščiten po invalidskem zakonu ako je dobil bolezen v boju in more to verodostojno dokazati, ker § 1 in § 4 invalidskega zakona to izrecno vpoštevata in so bolezn predvidene tudi v navodilih za ocenjevanje nesposobnosti;

b) da pregledna komisija pri invalidih-bolnikih ni upravičena brisati procentov in pregled opustiti;

c) da gre družinam v vojni umrlih vojakov v vsakem slučaju pravica zaščite.

4. Ako je sin invalid pri očetu ali materi, stariši pa po davčnem cenzusu niso siromašni. To se tolmači v smislu § 98 invalidskega zakona za zadrugo le ako vživajo skupno imetje? Ako pa sin potom občine ali na drug način dokaže, da živi čisto od samostojnega posla in mora starišem plačevati oskrbo, na ta način pa ni v zadrugi.

Invalidsko sodišče tega ne vpoštevata. Prosimo, da se blagovoli izdati tolmačenje, da invalid ni v zadrugi, čeprav živi pri nesiromašnih stariših, katerim mora svoje vzdrževanje plačevati od svojega zaslužka.

5. Ako je bil invalidu, živčnemu od samostojnega poklica davek (porez) popuščen vsled siromašnosti na podlagi § 46 zakona o neposrednih davkih je jasno, da mu potem davek ni več predpisan in da ne plačuje davka.

Invalidsko sodišče se postavi na stališče, da tudi ako je davek popuščen ali odpisan ne izpodbije dejstva, da je bil predpisan, zato odvzame invalidu ali vdovi zaščito.

Invalidski zakon govori izrecno »ako ne plačuje nad 120 Din neposrednega davka«.

Dotični komur se davek popusti je gotovo siromašen, ker se mu vendar popusti ravno vsled siromašnosti.

Zato prosimo, da se blagovoli odrediti, da je invalid siromašen, ako se mu davek popusti ali odpiše in ga ali popolnoma nič ne plača ali pa deloma ne plača nad 120 Din.

6. Ako invalid ni dobil invalidnine po starih invalidskih zakonih, ker je bil njegov predmet sporen in nerešen, sedaj pa je dotični po novem invalidskem zakonu kot bolnik ali 20% ni reduciran?

Invalidsko sodišče se postavi na stališče, da v smislu § 106 inv. zakona z dne 6. julija 1929 ni-več mogoče reševati spora za nazaj in ne more dobiti dotični svojih pripadkov za nazaj.

Prosimo, da se odredi načelno stališče, da mora vsakdo dobiti rešenje za nazaj, ako mu po prejšnjih zakonih nekaj pripada.

7. Ako ima invalid sodno kazn vsled prosjačenja?

Invalidski zakon izrecno pravi v § 42 toč. 10., »ako se vda do nemoralnemu življenju«. Dostavlja pa se, da je treba to ugotoviti s potrdilom pristojnega oblastva.

Ali pa slučaj, da ima vojna vdova nezakonskega otroka?

V obeh slučajih smatra invalidsko sodišče to za »vdajanje v nemoralnost« in zadostuje samo golo dejstvo, ali pa tozadevna sodna kazn za odvzem vseh pravic.

Ta pojmi še ni obča nemoralnost ako invalid iz potrebe enkrat prosjači.

Tudi še ni obča nemoralnost ako se pripeti, da ima vdova enega nezakonskega otroka, kvečjemu ako se to ponavlja.

Pristojno oblastvo, od katerega bi se predhodno zahtevalo potrdilo, bi tega gotovo ne priznalo za nemoralnost.

Invalidsko sodišče pa smatra brez kakega predhodnega potrdila ali razmotrivanja že samo golo dejstvo za nemoralnost, čeprav to ni še nobeno vdajanje ali neko stalno nemoralno ponašanje.

Zato prosimo, da blagovoli ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja predpisati, da morajo invalidska sodišča smatrati le ono ponašanje za vdajanje v nemoralnost, za kar se izjavi politično ali sodno oblastvo prve stopnje v smislu odst. 10) § 42 inv. zakona.

8. Ako invalid pod pogoji prejšnjih invalidskih zakonov ni sam naznanil spremembe družinskega stanja in je nekaj časa neopravičeno prejemal dodatek za družinskega člana, ki mu je že odrastel ali umrl? Seveda se mu je to kasneje odračunalo in je moral vse vrniti.

Dotični tega ni storil že odkar velja pogoj toč. 4. § 42 sedanjega invalidskega zakona, ampak se je zgodilo še prej, ko ta pogoj še ni bil uzakonjen in uveljavljen. Invalidsko sodišče pa mu za čin, storjen pred uzakonitvijo, jemlje pravice.

Prosimo, da se predpiše tozadevno stališče, da ta pogoj velja šele od razglasitve invalidskega zakona z dne 4. julija 1929. in ne za nazaj.

Gorenje točke, ki so potrebne tolmačenja in enotne naredbe v duhu invalidskega zakona podajamo Ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja v odločitve v smislu naših predlogov.

V posebni prilogi jih podkrepujemo z različnimi slučajmi, ki govore, da se vojnim žrtvam gode krivice.

Po izdaji tozadevni naredb pa prosimo, da naj blagovoli Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja ukazati ponovno sojenje v vseh takih slučajih na podlagi § 74 inv. zakona.

Za oblastni odbor:

Tajnik.

Predsednik.

PRILOGA

k spomenici Oblastnega odbora udruženja vojnih invalidov za dravsko banovino v Ljubljani v mesecu febr. 1931. Gori omenjeno spomenico podkrepujemo s sledečimi resničnimi slučajmi, ki kažejo nepravilnost:

ad 1. I. N. iz Celja, stalni vojni invalid 100% z dodatkom je dobil od invalidskega suda dravske divizijske oblasti v Ljubljani rešenje z dne 19. nov. 1930, br. 8666, da se mu zaščita in pomoč odbije, ker je bil l. 1925 kaznovan radi dejanja po § 42 inv. zakona na 5 dni zapor.

Na njegovo prošnjo pa mu je okrožno sodišče v Celju v smislu § 90 kazenskega zakonika kazn in vse posledice popolnoma odpustilo in to pred gorenjim rešenjem. Kljub temu utemeljuje invalidski sud, da ako je kazn izbrisa-

na, ni odstranjeno deistvo, da je bil kaznovan.

I. N. iz Hrastovca, srez Ptuj, 70% vojni invalid je bil kaznovan 30. junija 1927 pod št. U VI 248/27 pri okrajnem sodišču v Celju na 10 Din globe, ker je lovil ribe, a vendar mu je okrajno sodišče v Celju s 1. oktobrom 1929 ustavilo invalidnino.

I. N. iz Maribora, Danjkova ulica, je izgubil glasom spisa okrajnega sodišča v Mariboru, No VI 956/25 invalidnino, ker je bil pred 10 leti sodno kaznovan radi tepeža.

ad 2. Vojna vdova I. N. iz Rožne doline, je dobila rešenje tukajšnjega invalidskega suda z dne 11. julija 1930, br. 1264, da se odbija od vseh pravic, ker je bil njen v vojni padli mož I. N., pristojen v Slovensko viško goro, okraj Tolmin, Primorsko, toraj ni bil državljan kraljevine Jugoslavije, temveč pristojen na ozemlje, pripadajoče sedaj kraljevini Italiji, kljub temu, da je vdova I. N. potom opcije dobila naše državljanstvo.

ad 3. I. N., sedaj v invalidskem domu v Moslavini, je polni invalid, toda glasom rešenja invalidskega suda v Osijeku z dne 21. julija 1930, br. 2298 odbit, ker se smatra njegova poškodba za bolezen kljub temu, da je bil v vojski pri Premyslu zasut od granate.

I. N. iz Vitanj srez Konjice, komisija za pregled v Mariboru, dne 16. decembra 1930 pod br. 729 sploh ni priznala nikakih procentov, ker je bolan a vendar je bil 60% vojni invalid.

ad 4. I. N. iz Prapreč srez Litija, je izgubil invalidnino, ker živi pri svoji materi, katera plačuje 150 Din neposrednega davka. Ker pa je 8 članov družine, se je treba ozirati tudi na premoženjski izkaz ne samo na davek. Poleg tega pa se mora N. po večini sam s svojim delom preživljati in ne prihaja nič v poštev kje stanuje.

ad 5. I. N. z Ljubljane je bil po § 46 zakona o neposrednih davkih ves davek odpuščen, ker je dokazano, da je siromašen in da se kot 80% komaj sam preživlja s pomočjo invalidnine. Kljub temu, da ne plačuje nobenega davka, mu je invalidsko sodišče v Ljubljani z rešenjem od 19. maja 1930, br. 1263 odbilo pravico do invalidnine.

ad 6. I. N. invalid-oficir iz Ljubljane ni dobil svojih pripadkov po prejšnjih invalidskih zakonih samo vsled motivacije, da je bil kljub invalidnosti ograničeno sposoben in rezervni oficir. Po novem invalidskem zakonu mu sicer kot 20% nemu več ne pripada, toda invalidski sud mu sklicujoč se na § 106 inv. zakona tudi za nazaj ničesar ne reši.

ad 7. I. N. iz Ljubljane ima malenkostno kazn vsled prosjačenja. Ima sicer še eno drugo malo kazn iz koristoljubja, toda obe sta še predno je izšel sedanji invalidski zakon od 4. julija 1929. Ker pa je zelo siromašen in 80% invalid z deco, ne gre da se mu odvzame vse pravice, kar je bilo rešeno v invalidskem sudu v Ljubljani.

LEVANTE

mednarodna špedicijska

družba z omejeno zavezo

LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 30

se priporoča cenj. invalidom, obrtnikom in trgovcem, ki dobivajo kako blago iz inozemstva, za posredovanja, špedicijo, zavarovanje l. t. d. izvršuje naročila hitro, točno in poceni.

Naše gibanje za zboljšanje invalidskega vprašanja.

Med tem ko naša oblastna organizacija vedno deluje na to, da bi dosegli revizijo našega vprašanja in res temeljito vsestransko zboljšanje invalidskega zakona, prihajajo tudi poročila naših tovarišev od drugod, da si prizadevajo ublažiti naš položaj. Imamo organizacijo izven našega združenja in sicer »Klub invalida oficira i Ratnika ratom osakačenih« v Beogradu, ki pridno zboruje in se prizadeva prepričati, da je treba sedanjí položaj vojnih žrtev zboljšati. Ta klub nas je že parkrat povabil v Beograd na posvetovanja, toda iz različnih vzrokov se ni bilo mogoče udeležiti. Vendar pa nas obvešča o svojih akcijah.

V zadnjem času smo dvakrat čitali o večjih zborovanjih invalidov v Beogradu in kakor posnemamo gre v prvi vrsti za zboljšanje našega vprašanja. Iz zborovanja, ki je bilo 11. januarja 1931 smo dobili tudi sprejeto resolucijo, ki jo naši javnosti prinašamo poslovenjeno.

»Invalidi, zbrani na konferenci Kluba invalidov oficirjev in v vojni poškodovanih borcev«, dne 11. januarja 1931 so na sedežu kluba v Beogradu na podlagi vseh govorov sprejeli soglasno sledečo

Resolucijo:

1. Da je invalidsko vprašanje pri nas prvovrstno družabno vprašanje, pred vsemi drugimi vprašanji, katera je dolžna na prvem mestu sama država rešiti po načelih pravice in koristi, kakor je rešeno po celem kulturnem svetu. Zato zahtevamo:

2. Da se bolni invalidi smatrajo za invalide kakor ranjeni ali poškodovani in da se spremeni v tem smislu § 4 sedanjega invalidskega zakona.

3. Da naj bo najmanjša invalidska ne sposobnost 20%, kakor je bilo to preje usvojeno v prejšnjem invalidskem zakonu od leta 1925.

4. Da naj se invalidom-oficirjem prizna invalidnina v obliki plače po činu, katerem so prevedeni za invalide po zakonu iz leta 1925 ter s plačo in dodatki po sedanjem zakonu o ustroju voj-ske in mornarice. To pravico so invalidi-oficirji pridobili po izpremembah invalidskega zakona z dne 10. aprila 1914, ko so šli v vojno in se vrnili poškodovani leta 1918 in je zakon od 1914 leta trajal do leta 1925.

5. Da naj se oproste davka vsa nepremična invalidska imetja tako, kakor je to predvidel zakon o dobrovoljcih v čl. 2 in 4 ter da se invalidi osvobodijo davka na delo in poklic, ker jim je invalidnina nezadostna za življenje.

6. Da naj se kulučenje (kuluk) za invalide v obče odpravi tako, da invalidi tudi ne bodo plačevali nikake odkupnine kuluka.

7. Da naj se roditelji (oče in mati) oproste vsakega davka glede pridobitve pravice na invalidnino, ker so dali na oltar domovine življenje svoje dece.

8. Da naj se odkup invalidnine ne vrši samo v denarju temveč tudi z zemljiščem po pravilniku za odkup invalidnine, s čimer bi se država razbremenila plačevanja mnogo milijonov dinarjev. Tajnik: **Peter Radenković**, l. r., kapetan invalid.

Predsednik kluba: **Radivoje K. Novaković**, l. r., advokat-invalid.

Davčna olajšava.

Od več strani vprašujejo, kako je smatrati zakon, da so osebe z devetimi ali več otroki proste davkov? — K temu pojasnjujemo, da je izšel poseben zakon o davku na neoženjene in davčni oprostitev oseb z devetimi ali več otroki z dne 15. decembra 1930 in objavljamo dobesedno dotične paragrafe, ki se glase:

§ 11.

Oni davčni obvezanci po zakonu o neposrednih davkih, ki imajo devet ali več otrok, ali so imeli istočasno živih devet ali več zakonskih otrok, se oproščajo plačevanja neposrednega davka in vseh doklad, ki se odmerjajo na te davke.

§ 12.

Oprostitev po prejšnjem paragrafu pričenja s 1. januarjem onega leta, v katerem se je rodil davčnemu zavezan-cu deveti otrok, odnosno za osebe, ki že ustrezajo pogojem oprostitve, z dnem 1. januarja 1931, in se nanaša na one neposredne davke, ki bi se jim morali praviloma naložiti od časa oprostitve dalje. Oprostitev preneha s smrtjo davčnega obvezanca.

§ 13.

Pravico do oprostitve davkov mora prijaviti davčni obvezanec s polnove-ljavnimi dokazi pristojni davčni upravi. Dan smrti oproščene osebe morajo pri-javiti njegovi pravni nasledniki v teku 14 dni.

§ 14.

V ostalem veljajo za uporabo tega zakona zmiselno odredbe zakona o ne-posrednih davkih.

Iz teh odstavkov lahko vsak posna-me pogoje in se jih posluži, ker je baje med invalidi dosti takih, ki imajo po 9 otrok.

Po našem mnenju mora seveda to vplivati tudi radi cenzusa za siromaš-nost po invalidskem zakonu, ki pravi »ako ne plačuje« itd.

g. komisarija je treba vsakemu invalidu preskrbeti legitimacijo. Finančna direk-cija je dala pripombo, da mi nismo vojni invalidi, toda to ne drži. Obljubljujejo se revizije in novi pregledi in takrat nas bodo zopet preganjali po vlakih, kakor so nas v letu 1929 in 1930.

Odgovor:

Onesposobljenost izpod 30% se po sedanjem zakonu ne prizna (§ 8 inv. za-kona). Toraj dotični niso več invalidi. G. komisar pravi, da morajo imeti legiti-macije vsi invalidi, to je smatrano v smislu zakona. Z 20% pa sploh ne uži-vaajo nobene zaščite več.

Udruženje pač deluje na to, da se popravi, vendar pa danes še ne velja.

V obče se glede legitimacij različno pojmuje, zato pojasnimo ponovno, da legiti-macije dobe samo tisti invalidi, ki prejemaajo pokojnino in tisti, ki je ne prejemaajo vsled davkov, vendar pa mora-jo ti nesiromašni priložiti odluke, iz katerih se razvidi, da samo vsled dav-kov ne prejemaajo. Reduciranci, bolniki, kaznovani, civilni in vojaški invalidi pa ne dobe voznih legitimacij.

Tov. **Marin Josip iz Cvetkovcev 37**, p. Vel. Nedelja, vpraša:

Kaj mi je storiti, ker sem se pravo-časno prijavil po novem inv. zakonu, uverjenja pa še do danes nisem prejel od mariborskega vojnega okruha. Drugi invalidi iz moje občine so bili pregleda-ni 21. oktobra 1930.

Odgovor: Pregledi itak še niso končani. Mogoče niste siromašni, da pridete nazadnje na vrsto. Sicer pa lah-ko urgirate zadevo z vlogo na Invalid-ski sud Dravske divizije v Ljubljani.

Naše gibanje

VABILO.

»Vzajemna pomoč«, posojilna in gospo-darska zadruga r. z. z o. z. v Ljubljani vabi na

VI. REDNI OBČNI ZBOR

ki se vrši v nedeljo, dne 15. marca 1931 ob 9. uri dopoldne v zadržnih prostori-h, St. Peterska vojašnica, soba 49/I.

Dnevni red:

1. Otvoritev.
2. Čitanje in odobritev zapisnika V. rednega obč. zbora.
3. Poročilo uprave.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Odobritev rač. zaključka za po-slovno leto 1930.
6. Podelitev absolutorija.
7. Volitev uprave.
8. Volitev nadzorstva.
9. Najetje posojila.
10. Slučajnosti.

Opomba. Ako bi občni zbor radi pre-male udeležbe članov ne bi bil sklepčen ob določeni uri, se vrši isti pol ure po-zneje z istim dnevnim redom ne glede na število navzočih zadržnikov.

Poročila občnih zborov.

Občni zbor Udruženja voj. invalidov v Mariboru, ki se je vršil dne 25. janu-aria 1931 v dvorani Zadržne gospo-darske banke, je bil od članstva iz me-sta in dežele dobro obiskan. Otvoril ga je predsednik kapetan tov. Geč, vodil pa ga je delegat Oblastnega odbora iz Ljubljane predsednik tov. Štefe. Zapis-nikar je bil tov. Pravdič, overovatelja pa tov. Fajhter in Vabšek.

Uvodoma je pozdravil tov. Geč po-vabljenega zastopnika in sicer sreskega načelnika za levi breg g. dr. Ipavica, za-stopnika komande mesta, podpolkovni-ka g. Dietza, zastopnika Udruženja rezervnih oficirjev g. prof. Škofa, zastop-nika mestnega načelstva g. Aljančiča, zastopnika mestnega policijskega pred-stojništva g. Jelena, zastopnika novinar-skega udruženja g. Bendeta in povab-ljenega delegata Oblastnega odbora iz Ljubljane tov. Štefeta.

Nato je predlagal tov. Geč, da skup-ščina odpošlje našemu Najvišjemu za-ščitniku Nj. Vel. kralju Aleksandru I. brzojavko sledeče vsebine: »Invalidi in vdove, zbrani na svojem rednem letnem občnem zboru dne 25. januarja 1931 pošiljajo svojem kralju izraze najgloblje udanosti in zvestobe. Brzojavka je bila z burnim aplavzom in živijo klici spre-jeta.

K začetku občnega zbora izjavil je tov. Štefe, da mu je v veliko čast za-upano stališče predsednika tega občne-

Krajevni odbor Novo mesto vpraša: Vdova po nekem invalidu se je drugič poročila, toda sedaj se je od drugega moža sodnijsko ločila. Ali ima pravico do invalidnine?

Odgovor: Če je drugi mož tudi invalid, potem ima pravico do invalid-nine pod pogoji § 44 inv. zakona. Seve-da ničesar pa nima danes zahtevati po prvem možu. Ako je brez otrok, bi lah-ko dobila dveletno odpravnino, ako bi v 15 dneh po poroki zaprosila (§ 45).

Tov. **Josip Jurgec iz Sel pri Ptuj** vpraša: Kam naj se obrnem, da pridem kot 80% invalid do svojih pravic? Od 1. oktobra 1929 ne prejemam ničesar, pa sem se pravočasno prijavil. Ptujsko sodišče je moj akt kot nerešen odsto-pilo invalidskemu sudu v Ljubljani in mi ni dalo nobenega sklepa ali potrdila. Že večkrat sem se oglasil na invalidski sud v Ljubljani, toda zadeva ni rešena. Vzrok je menda, ker mojega predmeta ni potrdila specialna komisija ozir. Viši inv. sud v Zagrebu. Rabil bi vsaj uve-renje, da bi dobil očesno protezo. Sem v hudi stiski.

Odgovor:

Napravite pismeno vlogo in jo pošljite preko Krajevnega odbora, naslov-ljeno na Invalidski sud Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. V njej navedite natanko svoj položaj. Urgirali bomo, da zadevo vzamejo takoj v pretres, ker spada Vaš predmet kot že poprej nere-šen itak med prvimi na vrsto.

Za protezo pa vložite kar prošnjo na Protezno delavnico in razložite, da še nimate nobenega rešenja, zato naj Protezna delavnica uradno vpraša so-dišče, ako spadate med zaščitence.

ga zbora z željo, da bi rodil mnogo uspeha. Prosil je navzoče, da naj skrbno zasledujejo dnevni red, kdor pa bo imel kake težnje, prošnje ali pritožbe, naj se oglasi k besedi toda referati in debate naj bodo kratke in stvarne.

Tajnik tov. Pravdič je prečital za-pisnik lanskega občnega zbora, ki je bil soglasno odobren.

Nato je poročal tov. Geč o občem delovanju. Posli so bili jako težki ker obstoja med vojnimi žrtvami danes ob-žalovanja vredno stanje. Nestrpnost proti zavlačevanju rešitev, nezadovoljstvo vsled mizernega gmočnega stanja pritiskata na organizacijo, posebno pa pri onih, ki so dobili tako zvane »odlu-ke« in kateri so popolnoma ruinirani. Približno 70% vojnih invalidov je brez-poselnih, ki brez zaslužka, kruha in brez nade čakajo na priznanje v smislu no-vega inv. zakona in da bi jim invalidsko sodišče popravilo krivice, da pridejo vsaj do zaščite, ker so vendar vojne žrtve.

Odbor si je prizadeval z raznimi intervencijami, da bi se pomagalo tej masi obupanih, ki trpijo vsled ukinitve skromne invalidnine. Zato je moral od-bor tudi pomagati od slučaja do slučaja iz svojih sredstev, posebno za veliko-nočne in božične praznike.

Skrbeti je moral, da pridobi temu primerne dohodke kakor običajno v prvi vrsti iz tombole, ki pa se je bolj slabo obnesla, ker so konkurirala druga dru-štva, neoziraje se na naše socialno sta-nje. Izmed največjih prispevkov se mo-ra omeniti podpora mariborske občine, ki je dala kot vsako leto 6000 Din, zato je treba priznati mestnemu načelstvu presrčno zahvalo s prošnjo za nadaljnjo sočustvovanje in naklonjenost. Tudi ostalim oblastvom gre srčna hvala, ker so šli udruženju v vsakem oziru na ro-ko. — Edina največja težnja je, da pri divizijskem invalidskem sodišču v Ljubljani prepočasno rešujejo prevedbe. Kljub temu, da sta pretekli že 2 leti, je efekta malo, po mojem preudarku je komaj 20% rešenih prevedb.

V obče postopa sodišče preveč rigo-rozno in pojmuje invalidski zakon pre-strogo tako, da se nam zdi tolmačenje popolnoma drugačno kakor pa je bistvo besedila. Poleg tega se uradno na dolgo in široko pozveduje o predmetu, čeprav je iz akta in predloženih prilog vse raz-vidno in ni dvoma, da je kdo z ranami v vojski postal vojna žrtev ter da so bili možje ženam, otrokom in staršem edina pomoč.

Tudi se je spomnil tov. Geč umrlih članov in članic in je navedel med letom umrle, i. sicer: Poša Ludovika, Loren-

Vprašanja in odgovori.

Podpisani Anton Majcen iz Krčevi-ne pri Ptuj sem naredil prošnjo za odkup invalidnine že leta 1928, pa ni-sem dobil nobene rešitve. Ker sem v revščini, pa bi si kupil kaj posestva, že-lim nujno dobiti odkupnino. Sem zašči-ten po novem inv. zakonu.

Odgovor:

Odkar imamo novi invalidski zakon, so postale vse prejšnje prošnje in rešitve za odkupnino brezpredmetne. Tre-ba je tedaj da prejšnjo prošnjo pono-vite ali izpopolnite, ali pa vložite po-polnoma novo. Do sedaj še ne vemo, da bi kdo dobil po novem odkupnino, ker prosilci nimajo še novih rešitev. Poprej je sploh zastoj pričakovati rešitve za odkupnino, dokler prosilec ne predloži overovljenega prepisa rešenja Višjega invalidskega suda iz Beograda, da mu je po novem inv. zakonu priznana pokojni-na. Vsak invalid dobi najprej rešenje di-vizijskega sodišča iz Ljubljane, potem pa še drugega iz Beograda.

Krajevni odbor Polzela. Prosimo, da nam v listu »Vojni invalid« odgovorite na sledeča vprašanja:

1. Ali bodo invalidi, ki plačujejo več kakor 120 Din neposr. davka, tudi kli-cani k nadpregledu?

2. Ali imajo invalidi, ki plačujejo več kakor 120 Din davka ter imajo dolgove na posestvu, pravico prositi za brez-obrestno posojilo ali kakršno drugo podporo?

3. Kako pride invalid, ako mu je ko-misija priznala samo 80%, pripada pa mu jih po predpisu 90%, do priznanja,

ako se ni ob pravem času prijavil, ozi-roma pritožil 15 dni po pregledu?

4. Kaj je z invalidi, ki so se pritožili zoper odmero odstotkov že pred polo-vico leta, a še do danes niso bili pokli-cani k novemu pregledu?

5. Kaj naj stori invalid, kateremu je bil pred enim letom priznan in odposlan plug od min. za soc. pol. in nar. zdravja v kljub temu, da že od tistega časa leže dokumenti pri občinskem uradu za potrditi sprejem in, da je že občinski urad urgiral pošiljatev in tudi invalid sam potom komisarija Udruženja, a ne pride od nikoder nikak odgovor?

Odgovor:

Ad 1. Invalidi, ki plačujejo nad 120 Din davka, bodo tudi ponovno pregle-dani samo, da pridejo na vrsto nazad-nje.

Ad 2. V novih rešenjih so pri nesi-romašnih invalidih označene točke inv. zakona, ki prihajajo zanje še v poštev, toda posojil ali podpor ne dobivajo.

Ad 3. Ako je pritožbo zamudil, mo-ra pač biti s tem zadovoljen. Sicer pa ima vselej pravico nadpregleda, ako se mu poslabša.

Ad 4. Ker baje superrevizijska ko-misija ne kliče sploh nič, bo treba od naše strani urgirati.

Ad 5. Na zadnjo intervencijo komi-sarija boste gotovo dobili pojasnilo gle-de tistega pluga.

Vprašanje Krajevnega odbora iz Za-gorja. Člani izpod 30% smo oddali svo-je železniške legitimacije v podaljšanje, a jih nismo dobili nazaj. Po sporočilu

čiča Jerneja, Flucherja Ludovika, Blensak Antonije in Danko Marije. Navzoči so vstali in jim zaklicali trikrat »Slava!«.

Končno je še apeliral na članstvo, da naj ne zapušča organizacije, ampak sleherni vztraja, ker bodo mnogi še zelo rabili organizacijo v perečih vprašanjih, posebno sedaj, ko se rešujejo prevedbe. Znesek 24 Din na leto za organizacijo in list zmere vsak. List mu prinese mnogo v pouk in pojasnilo. Zato bodimo složni in solidarni in da pojmuje delo in pomen organizacije.

Tov. Pravdič je prečital tajniško poročilo, ki je pokazalo mnogo administracije. Bilo je 5 sej, ki so bile polnoštevne in stvarne. Zapišek vsebuje 716 števil, kar pomeni, da je tajnik vedno delal in bil na razpolago članstvu. Med tem je bilo 79 prošelj za izstavo želez. legitimacij. 93 za proteze, 72 izjav za trafike, 112 na razne urade, 63 na stranke, 12 ministrstvom, 187 pa na Oblastni odbor. Ob tej priliki se je treba Oblastnemu odboru javno zahvaliti, da je šel v mnogih intervencijah in zadevah vsestransko na roko. Članstvo se je povečalo tako, da je mariborska organizacija danes največja na teritoriju banovine. Od 859 vpisanih, je 599 rednih, in sicer 375 invalidov ter 224 vdov, primeroma 32% pa je nerednih, kar je vzrok posebni veliki redukciji.

Tajnik je primerjal prejemanje invalidnine med Jugoslavijo in sosedno Avstrijo, kjer dobivajo 40–50% boljše pokojnine in tudi druge boljše privilegije.

Dalje je pozival, da naj oni, ki imajo kake prošnje ali pritožbe, pa si ne znajo pomagati, vedno pridejo takoj v invalidsko pisarno, ki je vedno na razpolago, končno pa pozval k skupnemu organizaciji. delu. Ker se je blagajnik tovariš Tratnik vsled nujne zaposlitve opravičil, je tovariš Pravdič nadaljeval še blagajniško poročilo, in sicer je prečital račun o dohodkih in izdatkih ter bilanco. Kot največji dohodek moramo beležiti tombolo, pri čemur gre za javnost, zlasti pa industrijalcem, trgovcem, obrtnikom in drugim za prispevke. Tako je bilo mnogim siromašnim pomagano; imena in zneski so bili itak objavljeni v 1. številki našega glasila.

V imenu nadzornega odbora je poročal tov. Sitter, da je stalno kontroliral delo in vse knjige ter našel vedno vse v najlepšem redu. Zato predlaga odboru absolutorij s pohvalo.

Predsednik tov. Štefe poudarja, preden otvori debato, da je dobil utis, da je upravni odbor svojo nalogo izvršil vzorno. Zlasti mora poudariti, da je mariborska organizacija najmočnejša izmed 52 ih, ki jih imamo v banovini, zato naj bo ta lojalnost in lep razvoj za vzgled drugim organizacijam. Članstvo naj bo tudi v naprej tako složno, da bomo podprli napredek invalidskega vprašanja. Težnje, ki jih čutimo vojne žrtve v naši lepi Jugoslaviji, so težko organizacijsko delo že čez 10 let, posebno veliko trpljenje in beda je nastala zbog nove zakonodaje in tolmačenja.

V naši banovini je le eno invalidsko sodišče, ki rešuje predmete že dve leti, a rezultat je do danes še majhen. Poleg tega se postopa ostro in na dolgo in široko poizveduje, kar zadeve zelo zavlačuje. Poleg tega pa ima sodišče premalo osebja tako, da znamo čakati še veliko let.

Intervencije, pismene in osebne so na dnevnem redu za pospešanje naših zakonitih pravic. Obrnili smo se na merodajna mesta, da bi se temu odpomogli in da bomo prišli do naših prejemkov. Za enkrat nam ne preostaja drugega kot čakati, ker upanje je, da se bo vendar tisočerm vojnim žrtvam kaj zboljšalo.

Apeliram na vas, da ste složni z vašimi predstavniki in da se boste lahko nadalje ponašali kot največja naša organizacija, upravnemu odboru pa glasujte predlagani absolutorij s pohvalo.

Nato se je oglašil k besedi Petek Alojz in se pritožil, da se mu je dne 5. dec. 1930 zgodila pri nadpregledu krivica, ker mu je zdravnik očital, da je avstrijski simulant in švindler in se ga več ne smatra za invalida, čeprav je bil 100% stalni. Pritožil se je tudi, da ni dobil podpore kljub temu, da ima eno hčerko že več let bolno. Ne zanika, da ni dobil 150 Din od organizacije, smatra pa, da je bila ista za leto 1929.

Tov. Geč mu pojasni, da je za 1929 zapadla, ker je ni pravočasno dvignil.

Z delom odbora pa izjavlja tov. Petek, da se strinja.

Oglasil se je tudi tov. Horvat, ki je že med govori delal medklice, kar pa ni bilo vseh zborovalcem in ga je tudi g. prof. Škof opozoril, kot zastopnik udruženja oficirjev, da s tem dela slab utis zborovanju. Pritoževal se je, da kot 80% invalid brez roke in deloma slep, sedaj ne dobiva invalidnine vsled nekega vzroka še pred vojno po § 42. inv. zakona. Pritožil se je že na ministrstvo in je bilo ukrenjeno, da se mora njegov predmet popraviti, kar pa se ne zgodi. Žalostno je, da se kaj takega stori napram invalidu in da ga takrat ni nobeden vprašal glede kazni, ko je bilo treba iti na fronto. Radi te zadeve se je obrnil celo že na g. bana, ko je bil v Mariboru in mu je obljubil pomoč.

Prosi tudi tov. Štefeta, da se Oblastni odbor zavzame zanj, drugače bo primoran iti beračit.

Z delovanjem odbora pa se strinja, zlasti daje priznanje neumornemu tajniku tov. Pravdiču, ki ni bil le v pisarni ampak tudi zunaj vsestransko skrben in naklonjen.

Po teh debatah je bil sprejet soglasno absolutorij s pohvalo.

Sledile so volitve in je bil ponovno izvoljen stari odbor s predsednikom tov. Gečem na čelu. Ostali odborniki so tovariši: Golež, Pravdič, Tratnik, Belle, Kolarič, Strohmeier, Veršič, Sitter, Opelka, Tovornik, Baumkirchner in Imenšek. Nato se tov. Geč zahvaljuje za zaupano mesto, ki ga sicer ne prevzema radevolje ker so naloge nehvaležne. Prizna pa, da je organizacija pridobila, odkar je on predsednik, veliko na ugledu in mnogo simpatij. Poprej pa so bile afere, nezadovoljstvo in prepiri. Držite se pravil in vsak pošteno misleči ima vedno odprta vrata, mi pa bomo storili, kar bo v naših močeh.

Nato je poročal tov. Štefe o celokupni organizaciji, kako se je decentralizirala in zopet centralizirala, zlasti se je dotaknil bivšega Središnega odbora in razmer, ki smo jih čitali v brošurah.

Končno je pojasnil možnost zboljšanja eksistence potom naše invalidske zadruga proti primerni procentni meri. Sicer ni veliko kapitala, ali možno je le nekaj dobiti. Zadruga Vzemajna pomoč je za nas najbolj realna, ker daje jako ugodne pogoje in mnogo pomaga v našem gospodarstvu. Preide se še k proračunu za leto 1931, ki je bil običnemu zboru pojasnjen in odobren.

K slučajnostim je predvidel tov. Geč resolucijo, sestavljeno na podlagi najglavnejših teženj, katera je bila soglasno odobrena z naročilom, da se odpošlje na merodajna mesta.

Resolucija,

sprejeta soglasno na rednem letnem običnem zboru Krajevnega odbora Udruženja vojnih invalidov v Mariboru, ki se je vršil dne 25. januarja 1931, se glasi sledeče:

1. Zbrani vojni invalidi in vdove nestrpno čakamo prevedb za priznanje invalidnine in zaščite po invalidskem zakonu od divizijskega sodišča v Ljubljani, katere bi morale biti v začetku leta 1930 že izvršene, a do sedaj ima pri nas šele 1% svoje prve rešitve.

Vsled prepočasnega poslovanja omejenega sodišča trpe vojne žrtve, ne le gmočno, ampak tudi materijelno (ortopediranje, zdravljenje, legitimacije itd.) izgubo pravic in zaščite po sedanjem invalidskem zakonu.

Zato zahtevamo precizno in hitro prevedbo po invalidskem zakonu, glej § 97, da pridejo vsaj v najkrajšem času vojne žrtve do svojih legalnih pravic in zaščite.

2. Zahtevamo striktno, razločno razlago in tolmačenje invalidskega zakona, ker naše pojmovanje je, da invalid ali vdova, ki je bil kaznovan pred vojno, ima popolno pravico do vsake zaščite in priznanja invalidnine, kar dobesedno in dovolj jasno pove § 5, odstavek c) tega zakona. Radi preveč rigoroznega in preostrega tolmačenja tega paragrafa, bi s tem poslovanjem in reševanjem prišlo nad 50% vojnih žrtv ob vsako zaščito.

3. Zahtevamo, da se reducirani invalidi ponovno pregledajo, ker se je ugotovilo pri mnogih, da so se jim rane ali poškodbe in bolezni poslabšale.

4. Zahtevamo odpravo kaosa, ki

vlada pri izdajanju železniških legitimacij, ker sedaj ne morejo dobiti veljave železniške legitimacije nesiromašni in bolani vsled težkih bolezni, težki vojni invalidi. Vsi vojni invalidi rabijo legitimacije, kadar potujejo na ortopediranje in radi zdravljenja na Golnik ali v kopalnice in to v smislu uradnega poziva, sicer morajo plačati sami celo vožnjo.

5. Zahtevamo otvoritev ukinjenih invalidskih domov v Ljubljani in Celju, ker se je zadnje čase opazilo, da vojne žrtve invalidske domove ali zavetišče teh zavodov jako pogrešajo. Zato prosimo, da naj ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje v svrhu oskrbe teh domov votira potreben kredit.

Prosimo za blagohotno uvaževanje naših skromnih in najvažnejših zahtevk, da ne bodo vojne žrtve obupano stokale in prosjačile javne podpore in pomoči pri državnih in samoupravnih uradih, ki nimajo zato potrebnih kreditov na razpolago.

Iz Kočevja. Občni zbor se je vršil dne 1. februarja 1931 z običajnim dnevnim redom. Po poročilih odbornikov je bil sklenjen absolutorij. Nato pa je bil izvoljen sledeči odbor: preds. Božič, podpreds. Benčina, odborniki: Kropf, Kraker in Zalar, blagajn. Erker, nadz. odbor Stonitsch, Bračun, Oswald, namestniki Hoge, Herbst, Stoklas in Persche.

Po volitvi so se oglašali člani in članice v različnih zadevah ter dobili potrebne informacije. (Opomba: Občni zbor bi morali prijaviti tudi Oblastnemu odboru.)

Jesenice. Naš občni zbor se je vršil že 4. januarja t. l. v Krekovem prosvetnem domu. Ob 9 h še ni bilo dovolj članstva in ker je imel priti delegat, se je otvoril občni zbor eno uro pozneje, t. j. ob 10. uri.

Navzočih je bilo posebno veliko vojnih vdov. Predsednik tov. Slabe je toplo pozdravil navzoče posebno delegata tov. Mirtiča iz Ljubljane, ki je bil tudi soglasno postavljen na predsedstvo običnega zbora. Tajnik je najprej prečital lanski zapisnik, nato pa se je takoj oglašil tov. Rant, ki je podajal neko nezapornico Oblastnemu odboru tako, da je nastal skoro prepir.

Povzel je besedo predsednika tov. Slabe, ki je poudarjal, da se je odbor trudil skozi celo leto, da v vsakem oziru, kolikor mogoče ustreže članstvu. Vendar pa je članstvo pri svojem položaju skrajno nezadovoljno.

Tajnik tov. Vodišek je poročal, da je bilo 9 sej, došlo je 46, odposlanih pa je bilo 89 dopisov. K temu pa niso všteti dopisi članstvu, katerih je bilo nad 200. Invalidi so se vračali od pregleda zelo nezadovoljni. Dogodil se je slučaj, da je 80% invalid prišel od pregleda brez vsakih procentov. Pritožbe še niso vpoštevane, čeprav je že pol leta, odkar so bile vložene. Oktobra lani je bil članski sestanek radi predlogov za invalidski zakon, ki so bili oddani O. O. Stanje trafikantov se je zboljšalo v toliko, da oblasti vsaj vpoštevajo naše ugovore v zaščito voj. žrtv. Za dohodke si je pomagal odbor z veselic. Pritožbe so bile, ker ni prihajal redno Vojni invalid in sicer po malomarnosti drugih organizacij. Blagajniško poročilo izkazuje kljub slabim razmeram napredek.

Za nadzorni odbor je izjavil tov. Hlade, da je vse pregledal in našel v najlepšem redu. Zato je bil soglasno sprejet absolutorij.

Nato je bil izvoljen ponovno stari odbor. Potem je dobil besedo tov. Rant, ki je obrazložil svojo nezadovoljnost napram O. O. s tem, da invalidska zadruga zaračunava visoke obresti in ker zahteva sigurne poroke. Tov. Mirtič mu je pojasnil, da je zadruga pač denarni zavod, ki pa ima v primeri zelo nizke obresti, sigurnost pa mora biti.

Dalje pojasni tov. Mirtič o zastopu prevajanja, invalidnin in protez.

Nato je nastala debata o Središnjem odboru ter je zahtevalo članstvo, da se event. krivce kaznuje, Središnji odbor pa zopet vpostavi.

Poročilo iz Žužemberka beleži, da je bil tamošnji občni zbor dne 2. februarja t. l. slabo obiskan, ker članstvo ni bilo z dopisi povabljeno. Dnevni red je bil običajen in je bil po poročilih funkcionarjev soglasno sprejet absolutorij. Razun debat na vprašanja članstva ni bilo drugih posebnosti. Odbor je slede-

či: tov. Vidmar, Podboj, Lavrič, Glavan in Kmet. Namestniki: tov. Jerše, Erjavec in Jančar. Nadzorni odbor tov. Rošelj, Blatnik, Hočevar, namestnika tov. Hutter in Vidmar.

Krajevni odbor v Ribnici je imel občni zbor dne 18. januarja t. l. pri tov. Škrabcu na Hrovači. Navzoč je bil delegat tov. Mirtič iz Ljubljane. Po otvoritvi se je predsednik spomnil najprej umrlih članov, ki jih je zbor počastil s trikratnim »Slava jim!«. Nato je pozdravil Njeg. Veličanstvo kralja Aleksandra I., kot našega Najvišjega zaščitnika. Zbor je navdušeno zaklical trikrat »Živjo!«. Nadalje je vodil občni zbor tov. Mirtič.

Predsednik tov. Škrabec je najprej prečital lanski zapisnik nato pa podal tajniško poročilo, ker vodi posle sam. Že devetič daje običnemu zboru poročilo. Pohvalil je odbor, da je bil vedno delaven v korist članstva. Ni bilo potreba dosti sej, ker so nekateri oddaljeni, vendar pa se je polno delalo, čeprav uspehi niso povoljni, ker imamo slab invalidski zakon. Na dnevnem redu so same redukcije, toda z dodatnimi zakoni se ni nič zboljšalo. Organizacija ima 121 članov in članic. Dopisov so prejeli 62, oddali pa 117, mnogo posla pa je bilo s pojasnili in informacijami.

Blagajna izkazuje lep saldo. Za nadzorni odbor je izjavil tov. Kaplan, da je vse v najlepšem redu. Zato je bil podan soglasen absolutorij.

Nato je na klic nekega člana, da je tu v redu, ni pa pri O. O., pozval tov. Mirtič dotičnega, da pojasni. Pojasnil je, da večina članov ne prejema pokojnin in nima skoro nobene zaščite. Tov. Mirtič je pojasnil, da to ni krivda O. O., ker on ne daje in ne rešuje pokojnin. Če bi se organizacija mogla energičneje zavzeti, je to najbolj v centru, toda Središnji odbor ima razmere, ki za organizacijo v tem pogledu niso dobre.

Oblastni odbor je napravil različne osnutke sporazumno s svojimi organizacijami in jih oddal na vsa mesta. Nato pojasni še kolikor nam je znano, o stanju pri Središnjem odboru z ozirom na poročila.

Nato pa je delegat pojasnjeval članom v zadevi nadpregledov, rešenjih inv. sodišča, pokojninah in odkupninah, s končnim apelom, da naj se vsak redno drži organizacije in plača članarino, potem bomo lažje kaj dosegli.

Po 5 minutnem odmoru je bil predlagan v izvolitev stari odbor. Tovariš Škrabec se je branil prevzeti, ker že dolgo deluje z izgovorom, da nova metla boljše pometa kot stara. Občni zbor pa ga zopet zahteva, zato je bil izvoljen zopet celokupni stari odbor.

Zagorje. Tukajšnji občni zbor, ki se je vršil 18. januarja t. l. v gostilni Kovč, je bil prav dobro obiskan kar je dokaz, da se člani oklepajo organizacije, ki je toliko potrebna.

Z velikim zanimanjem smo sledili delegatu tov. Juvanu iz Ljubljane, ki je razlagal različna vprašanja reducirancev, zaostankov pokojnin, odpravnin, dodatkov, posebno pa glede sodnih rešitev. Tudi je pojasnil prizadevanje za zboljšanje inv. zakona.

Posebej je očrtal položaj bolnikov, ki jih ne sprejmejo na Golnik, kakor tudi glede sirot, ki se jim ne nudi potrebne učenja. Članstvo je zahtevalo, da se že davno vložene prošnje vsaj letos rešijo.

Glede Vojnega invalida zahteva članstvo, da vsaj mesečno redno izhaja in da ga vsak sprejme. Odbor ima le malo izprememb, in sicer so sledeči tovariši: Tomelj, Vidrgar, Križaj, Mladkovič, Veber, Gluhak, Lipovšek. Namestniki: Peršina, Vozelj, Medved, Barlič, Prosenec in Drnovšek.

Iz občnega zbora v Velikih Laščah. Kratko poročilo beleži, da se je vršil tamošnji redni občni zbor dne 25. januarja 1931. Navzočih je bilo nad dve tretjini članov. Iz poročila upravnega odbora je razvidno, da izkazuje vložni zapisnik 118 števil, in sicer je bilo prejetih 35, odposlanih pa 83 dopisov. Odbor je imel 2 seji, rednih članov pa je bilo še samo 29, več pa nerednih. Blagajna izkazuje 1357 Din 90 p. Izvoljen je bil večinski stari odbor.

Poročilo iz Krškega. Dne 11. januarja ob 10. uri je otvoril tov. Žabkar redni občni zbor v tukajšnji sokolski dvorani. Spomnil se je med letom umrlega tov. Arnska iz Vidma in drugih,

katerim na čast so navzoči vstali in jim zaklicali »Slava!«.

Tov. Žabkar je poročal, da se je med letom nadaljevala borba za zboljšanje gmotnega stanja ter izboljšanje inv. zakona, ki je reduciral eno tretjino invalidov in vdov. V smislu izjave Nj. Vel. kralja je g. komisar pri S. O. pozval vse Oblastne odbore staviti predloge. V to svrhu smo se delegati sestali v Ljubljani dne 5. okt. 1930 in smo napravili predloge, medtem pa je že izšel nek popravek, ki ne zadovoljuje. Upamo pa, da se bo še nadalje popravilo. Dalje pojasni vzrok razpusta Sred. odbora in tozadevno preiskavo.

Organizacija šteje okoli 140 članov, pričakovati pa je prirastek iz bližnjih nedelujočih organizacij. Sej je bilo 7. vseh vlog pa 235. Dohodki so se povečali posebno od veselice, ki je dobro izpadla.

Za nadzorni odbor izjavi tov. Pungercan, da je vse pregledal in našel v najlepšem redu, zato je bil absolutorij sprejet brez pripomb.

Izvoljeni odbor sestoji iz tov.: Žabkar, Sodec, Hahn, Vogel, Toplišek, Bevc, namest.: Godlar in vdovi Kraševac in Božič. Nadzorni odbor tov. Pungercan, Ivanjšek in Umek, namest.: Butkovič, Mejak.

Odobren je bil še proračun za bodoče leto nato pa je dajal tov. Žabkar razna pojasnila na vprašanja. Končno je predlagal tov. Vegelj, da Udruženje energično intervenira za hitre prevedbe.

V Murski Soboti se je vršil redni občni zbor dne 2. februarja t. l. ob 10. uri v restavraciji pri kolodvoru. Tovariš Duh je pozdravil navzoče in takoj prešel na dnevni red. Prečitan je bil lanski zapisnik. Tajnik je poročal, da je bilo lani 222 dopisov. Članarino je poravnalo 360 članov in članice, in sicer nekateri samo za pol leta. Vršilo se je 6 sej, blagajna pa izkazuje 175.50 Din salda.

V imenu nadzornega odbora je izjavil tov. Banfi, da je bilo na zadnji seji vse natančno prekontrolirano in je bilo v najlepšem redu, zato je bil soglasno sprejet absolutorij.

Po kratkem odmoru je bil izvoljen odbor, in sicer tov.: Duh, Bratkovič, Titan, Prelec, Rengel, namestniki: Idič, Žižek, Bohar, nadz. odbor: Banfi, Neudorfer, Miholič, nam.: Lukač in Šebjančič.

Pri slučajnostih je bilo potrjeno, da se je pisarna preselila na dom k tov. Duhu. Oglašali so se tovariši, ki spadajo pod varaždinski voj. okrug, da niso dobili še rešitev.

Radi prevedb in priznanja dodatkov za druž. člane, so naprosili že g. bana o priliki poseta v Murski Soboti, sedaj pa želijo, da bi se to pospešilo.

Krajevna organizacija v Ljubljani naznanja, da so uradne ure za članstvo vsak dan od 9. do 14. ure (2 h popoldne) izvzemši v torkih in petkih, ker sta ta dneva določena za intervencije izven pisarne. Kdor ima za izvršiti kako intervencijo, naj se zgleda en dan prej. V torkih in petkih pa se sprejemajo stranke le, ako je tajnik v pisarni navzoč, da ni zunaj po intervencijah. Najrevnejši člani in članice naj se o priliki javijo osebno ali pismeno z vsemi osebnimi in gmotnimi podatki, da bodo v evidenci glede eventualnih podpor.

V Rudnem pri Železnikih, kjer se je začasno nahajal na dopustu so dne 11. januarja t. l. pokopali našega tovariša Habjan Ernesta, 100% vojnega invalida z dodatkom, člana Krajevnega odbora UVI. v Celju.

Pokojni tovariš si je med svetovno vojno na italijanskem bojišču v Tirdih nakopal težko bolezen, ki se je sčasoma razvila v težko tuberkulozo, zoper katero je zaman iskal pomoči pa raznih sanatorijskih in zdraviliščih.

Kot vse bolnike, ki so na raznih bojiščih med svetovno vojno oboleli za neozdravljivimi boleznimi, je tudi njega invalidski zakon kot bolnika reducirala.

Težko je bilo njegovo duševno življenje poleg že itak obupnega telesnega življenja — zapustil nas je v zavesti, da je svoje mlado življenje žrtvoval na žrtvenik za osvobodjenje naše ljube domovine, toda njegova vrtev je bila plačana z redukcijo iz vrst vojnih invalidov.

Njegovi materi in ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje. — Tebi, dragi tovariš Ernest, pa naj bode lahka zemlja v ožji domovini.

Invalidi iz Inv. doma Moslavina.

Krajevni odbor v Logatcu opozarja svoje članstvo, da se mora zavedati ako hoče čitati časopis, da ga je treba plačati. Ravnotako velja za naš list Vojni invalid, ki daje članstvu najlepše informacije, da se lahko ravna po njih in prihrani pri tem mnogo potov in stroškov. List stane celo leto borih 12 Din, če pa gre kdo v Ljubljano spraševati stvar, ki bi jo lahko čital doma za pečjo v Vojnem invalidu, mora izdati za samo vožnjo veliko več, potem pa nekateri še dovoz do kolodvora in še hrano. Tako nastane namesto 100 par kmalu 100 Din. Kdor ne bo poravnal do konca tega meseca naročnine, se mu bo list ustavil.

Posiljativne proteze po pošti. Kljub temu, da smo že pojasnjevali v našem glasilu, še vedno invalidi sprašujejo ali imamo za proteze, ki jih dobivamo iz Protezne delavnice, prosto poštnino? Za pošiljanje protez ni prosta poštnina in jo mora zato vsak invalid sam plačati. Tudi povračila ne dobi, pač pa lahko ako noče plačati poštnine, zaprosi za pozivnico, da pride protezo osebno iskat za kar ima prosto vožnjo. Tudi na našo intervencijo pošta ni osvobodila poštnine za proteze, ker ni za take privatne pošiljativne zakonite osnove.

Iz Domžal. Občni zbor, ki je bil določen za 8. marca t. l. popoldne in že enkrat objavljen, se preloži za nekaj tednov, da se ga bo udeležil delegat. Prihodnje sklicanje se bo izvršilo potom vabil. — Dne 8. marca t. l. pa se bo samo pobirala članarina in naročnina za časopis. Dolgujejo skoro vsi za nazaj in za naprej.

Krajevni odbor Ptuj. Tukajšnji K. O. si je dovolil priložiti k današnji številki »V. I.« svoje čekovne položnice za gotove cenj, zavode in stranke v Ptuj s prav vljudno prošnjo, da blagovolijo, ako želijo list obdržati, nakazati naročnino, ki znaša za celo leto le 12 Din.

Odbor.

Krajevni odbor UVI. v Celju je dobil od komisarja Središnega odbora URI. 4 stare vojaške obleke in 1 plašč. — Revni invalidi, ki nimajo obleke, naj se zgledajo v uradnih dneh v pisarni za iste.

Krajevni odbor v Ložu je sklenil na občnem zboru, da preneha obstojati, članstvo pa naj se pridruži v Cerknico. Toliko v vednost članstvu.

Guštanj. Krajevni odbor naznanja svojim članom, da se je tajnik Čreškovnik Ivan preselil iz Guštanj na Prevalje. Vsi člani in članice se obveščajo, da se lahko zglašajo v vseh informacijah in društvenih zadevah pri tajniku pri sreskemu načelstvu v Prevaljah, kjer sedaj stanuje, vsak dan in vsak čas, tudi med uradnimi urami njegovega službovanja.

Iz Jeseniškega kota. Dnevno časopisje je na kratko že poročalo, da se je na Dovjem smrtno ponesrečil vojni invalid Janez Peternel, član jeseniške podružnice UVI. Bilo je na dan sv. Antona, v soboto 17. januarja, ko se je itak za težje delo nesposoben družinski oče Peternel podal na delo v gozd. Drugega zaslužka v kraju ni, družina pa hoče živeti; brez jela pa je to do danes še nemogoče. In zgodilo se je, kar mu je bilo usojeno: padla je nanj težka bukev ter mu v trenutku pretrgala nit življenja. Vso dolgo svetovno vojno je kljuboval smrti, stradal, trpel pomanjkanje, kakor milijoni drugih, neštetokrat ušel smrti, doma, takorekoč na domačem pragu pa ga je zasačila in iztrgala družini skrbnega rednika. Žalostno so peli zvonovi dovške cerkve v pondeljek 19. januarja, ko so polagali v grob tako ljubljenežega moža in očeta. Tovariši iz Jesenic in Mojstrane so ga spremili na zadnji poti in eden izmed teh je nameraval, da spregovori nekaj besedi pokojnemu v slovo. A zaman, že prva beseda mu je obtičala v grlu, kajti, bil je preveč žalosten pogled na to ubogo družino, od katere najmlajša hčerka Ivanka, stara niti štiri leta, nosi protezo, ker ima že od rojstva pohabljenogo nogo. Dovško pokopališče je bilo polno pogrebev, a niti enega ni bilo, ki bi se ob pogledu na tolikšno bedo ne bil razjokal.

Ako se kje nahaja usmiljeno srce, ki čita te vrstice, naj priskoči tej težki prizadeti rodbini na pomoč. Bog mu bo ti-sočero povrnil. Gospa Schiffer iz Novoga mesta je v ta namen poslala že 20 dinarjev. — Nadaljne darove sprejema Udruženje Voj. Inv. Krajevni odbor Jesenice.

Tebi pa, dragi tovariš Peternel, ki počivaš tam gori poleg triglavskega župnika Aljaža, bodi domača zemlja lahka.

Bodoči občni zbori:

Občni zbori se vrše:

Dne 22. februarja 1931:

V Metliki ob 9. uri popoldne, v Beltrincih, in sicer ob 10. uri v gostilni Rešek v Odrancih, v Trziču ob 10. uri v telovadnici meščanske šole, v Mokronogu ob 9. uri v stari šoli.

Dne 1. marca 1931:

V Žireh v obč. pisarni, v Ormožu ob 9. uri v društvenem domu in v Radovljici ob 3. uri popoldne v dvorani Kunstelj in v Ljutomeru ob 9. uri v gostilni Štibler.

Dne 8. marca 1931:

V Domžalah ob 3. uri popoldne na občini, v Šmarju pri Jelšah ob 9. uri v salonu pri Detičku, v Konjicah ob 9. uri (kraj je tam javljen), v Polzeli ob 9. uri pri g. Cizeju in v Šoštanju (čas in kraj bo tam objavljen).

K tem občnim zborom naj članstvo prečita še sledeče notice in pozive dotičnih Krajevnih odborov:

Občni zbor krajevnega odbora v Ormožu se vrši dne 1. marca 1931 v društvenem domu ob 9. uri zjutraj. Ker smo povabili g. delegata iz Ljubljane, so pozvani vsi člani, da se obč. zbora sigurno udeležijo. Opozarijamo tudi člane, ki so dolžni za lani in letos članarino in naročnino za list, da to poravnajo še pred občnim zborom, drugače jih bomo brezpogojno črtali. Poravnajte torej o pravem času, da ne boste potem spraševali, kje je naš tako potreben list?

Krajevni odbor v Mokronogu sporoča, da se bo vršil redni občni zbor dne 22. februarja 1931 ob 9. uri dop. v svoji pisarni — stara šola pri cerkvi v Mokronogu. — Vsak naj prinese s seboj člansko knjižico in železniško legitimacijo za vožnjo. Naj pridejo tudi reduciranci, da plačajo članarino, ki jo dolgujejo še za nazaj, ravnotako za časopis, za kar se bo pobiralo pred občnim zborom. Kdor pa noče več plačati, naj vsaj pismeno ali ustmeno javi, da ga izbrišemo in da ne bomo imeli stroškov zaradi njega. Seveda mu potem ni treba ničesar več iskati pri nas. Pozivamo, da pridete vsi na občni zbor.

Krajevni odbor v Ljutomeru. Naznanjamo, da se občni zbor, ki je bil napovedan za 8. februarja t. l., ni vršil, ker se ga članstvo radi prevelikih snežnih zametov ni moglo udeležiti. Zato sklicujemo ponovno občni zbor za 1. marca t. l. ob 9. uri v gostilni Štibler. Ker je upati, da bo takrat malo boljše pot, naj se članstvo odzove in pride polnoštevilno.

Šoštanj. Krajevni odbor naznanja, da se vrši letni občni zbor dne 8. marca 1931 v gostilni pri Ježovniku v Šoštanju z običajnim dnevnim redom. Člani in članice se vabijo, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo. (Občni zbor je napovedan za pol 10. uro in tega naj se članstvo zaenkrat drži. Oblastni odbor je sicer predlagal, da bi se vršil šele popoldne po prihodu vlaka, da bi delegat opravil zjutraj v Polzeli, popoldne v Šoštanju, vendar pa ni še sklepa in ga morebiti člani izvedo pri Krajevnom odboru.)

Trzič. Določili smo, da se vrši tukajšnji občni zbor z običajnim dnevnim redom v nedeljo dne 22. t. m. ob 10. uri v telovadnici tukajšnje meščanske šole. Pride delegat iz Ljubljane, zato naj bo udeležba polnoštevilna.

Zvečer istega dne bo v korist udruženja že druga gledališka predstava, in sicer v konzumu. Vprizorila se bo šala v 3 dejanjih P. Petrovič-Vozelj. Dolžnost članstva je, da agitira za čim večjo udeležbo.

Polzela: Krajevni odbor opozarja vse člane, da se gotovo udeležijo občnega zbora, ki se vrši dne 8. marca t. l. ob 9. uri pri g. Cizeju. Člani naj ta dan tudi poravnajo članarino in naročnino za Vojnega invalida. Vsi oni, ki ne bodo poravnali svojih obveznosti za leto 1930 in naprej, bodo črtani. Opozarijamo, da se je prvotno na 22. febr. t. l. sklicani občni zbor prestavil na gornji datum.

Iz Šmarja pri Jelšah. Poročamo, da se vrši občni zbor tukajšnje organizacije v nedeljo dne 8. marca 1931 ob 9. uri v prostorih g. Detička v Šmarju pri Jelšah. Vabite se vsi člani in članice, da se sigurno udeležite in opozorite tudi

druge še neorganizirane, da pristopijo, ker je še dosti takih. Posebnih vabil letos odbor ne bo razpošiljal, samo onim nerednim članom, katerim je bil list ustavljen, bomo poslali vabilo. Občnega zbora se udeleži delegat Oblastnega odbora, da bo pojasnil položaj.

Radovljica. Naznanjamo, da so bila članom razposlana vabila k občnemu zboru za 22. t. m., pozneje pa smo morali radi delegata občni zbor prestaviti na 1. marca t. l., kar naj člani vzamejo brez posebnih obvestil na znanje in povedo drug drugemu. Dne 1. marca t. l. pa na svidenje z željo, da boste gotovo vsi.

Politične in druge novice

Svetovni politični in gospodarski položaj je zadnje čase skoro neizpremenjen, vsaj na zunaj. Velikih in pomembnih dogodkov ni, pač pa vlada na celi črti negotovost in nejasnost, ki državnike še bolj mori kakor odkrita nevarnost.

Med najvažnejša vprašanja naše dobe spada pač brezdvomno

vprašanje o razorožitvi

bodisi o popolni ali pa vsaj o delni, ker stoji to vprašanje v silno tesni zvezi z najvažnejšim današnjim socialnim vprašanjem brezposelnosti. V najkrajšem času nameravajo sklicati veliko konferenco za razorožitev, vendar, reči moramo, da tudi od te konference ne smemo kaj posebnega pričakovati. Da je bilo naše mnenje pravilno, dokazujejo najvažnejše vesti o vedno novem oboroževanju. Tako namerava Francija silno pomnožiti svoje vojno brodogradnjo, kar bo našlo brez dvoma svoj odgovor tudi pri drugih državah, Amerika gradi nove zračne velikanse, Rusija pa ustanavlja eno tvernico plinov za drugo. Za iskrene prijatelje miru torej trenutni svetovni položaj ni posebno razveseljav.

IZ UPRAVNIŠTVA.

List št. 1. je bil vrnjen upravi od sledečih naročnikov: Žabota Franc, Veržej, Križevci pri Ljutomeru, Kisovar Matilda, Maribor, Gregorčičeva 18, Zorko Jurij, Maribor, Malečnik 32, Rušnik Marija, Konjice, Filipič Štefan, gostilničar, Konjice, Sutter Maks, gostilničar, Konjice, Senica Ivan, gostilničar, Konjice, Kozlevčar Barbara, Velika Loka, Dolenjavas, Urih Marija, Pernice, Logaja Franc, Ljubljana, Jenkova 10, Videmšek Marija, Dob pri Domžalah, Dob 21, Lipeč Evstahij, Ljubljana, Zaloška 7, Podlipnik Janez, Kranjska gora, Podkoren 35, Anžlovar Štefan, Celje, Aškerčeva 4, Podgoršek Alojzija, Celje, Gosposka 13, Perovšek Anton, Trebnje, Pezdikek Terezija, Marija Snežna, Velke 11, Turk Albin, trg., Ljubljana, Vidovdanska 3, Smid Ivan, Varaždin, Zagrebačka 78, Igličar Marija, Škofja Loka, Podešič 74, Eržen Anton, Kranj, Huje, Čehovin Edvard, Štore, Štore 49, Kovačič Jože, Tržišče, Tržišče 29, Orban Franciška, Gor. Lendava, Krupljinik, Vezjak Ignac, Pesnica, Ranca 14, Janhar Jakob, Smlednik, Podreče 19, Demšar Martin, Poljane nad Šk. Loko, Malenski vrh 7, Fabijan Marija, Gor. Lendava, Kolarič Ivan, Ormož, Križaj Alojzij, Predvor, Potoče 9, Aleš Janez, Predvor, Mraše, Balantič Marija, Dobrnič, Stranje, Rebolj Josip, Ljubljana, Sv. Petra 54, Orožen Andrej, Ribnica-Dol., Goričavas 28, Nemec Žuža, Mastjanci, Tešanovci 5, Truden Janez, Lož 22 pri Rakeku, Košarok Fr., Sodražica, Ravni dol 9, Bračko Franc, Gornja Radgona, Prmpek 6, Škrinjar Ana, Sv. Miklavž pri Ormožu, Vinski vrh, Lipovec Ignac, Ljutomer, Podgradje, Dovečer Kata, Macinec, Markoja Bara, Turnišče, Gomilišče, Vimpolšek Marija, Artiče, Arnovasela. — To v vednost krajevnim odborom.

To številko smo zopet ekspedirali pod našo strogo kontrolo, da se prepričamo, kje tiči vzrok, da nekateri ne dobivajo redno časopisa. Zato prosimo organizacije in posameznike, da naj takoj javijo ako kdo ne bo dobil lista? — Kdor pa ga pošlje sam nazaj, naj označi zakaj! Krajevne odbore opozarijamo, da naj uredijo naročnike in nakažejo naročnino v naprej.

Izdaja Udruženje vojnih invalidov. Odgovorni urednik: Stanko Tomc. Tiska tiskarna »Slovenija« v Ljubljani. — Predstavnik za tiskarno: Albert Kolman.